

Monumentnummer*: 527623

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 20 december 2004
Kadaster deel/nr 82968/42

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vierakker Bronckhorst Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vierakker

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Vorden S 692

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3 (Vierakkersestraatweg 36-38): KOETSHUIS ANNEX BOUWHUIS MET VROEGERE KOETSIERSKAMER (MET IN IEDER EEN WONING NA 1950 INGERICHT) EN SCHUUR.

Rode bakstenen complex dat met het 32 meter lange front naar het voormalige voorplein van het aan het einde van de 19de eeuw afgebroken huis 't Suideras is gebouwd. Alhoewel de oorsprong van het complex ouder is dateert het aan de voor- en zijgevels met hoeklisenen omlijste hoofdedeelte van het complex, het met een schilddak overkapte koetshuis met flankerende woningen, in zijn huidige verschijningsvorm uit de tweede helft van de 18de eeuw. Aan het begin van de 19de eeuw werd aan de achterzijde een driebeukige schuur onder zadeldak met wolfseind gebouwd, waardoor het complex in hoofdopzet de vorm van een T-boerderij kreeg. In de zuidwest-oxsel van de T een rechthoekige tijdens de restauratie in 1985 tot eetkamer verbouwde wasplaats van de koetsen onder afgeplat schilddak. Links van deze wellicht uit 1815 daterende aanbouw is het dakschild van het koetshuis, vermoedelijk in de tijd van de aanbouw van de schuur, doorgetrokken tot het niveau van het dakschild van de schuur. Rechts van de schuur is het dakschild van het koetshuis aan de achterzijde gelijk als aan de voorzijde. De schilden zijn met gesmoorde Oud Hollandse pannen belegd. Op de nokeinden van het dak van het koetshuis en op het nokeinde van de schuur een vierkante schoorsteen onder kap met ingezwenkte vlakken (aangebracht c.q. gerestaureerd bij de restauratie in 1985). Centraal op de voorgevel (noordwest-gevel) van het koetshuis een monumentale zandstenen rocaille vaas in Lodewijk XV stijl in een nis met dito omlijsting. Dit ornamentele vaasstuk verleent deze gevel een grote beeldbepalende waarde. Aan weerszijden een rechte dubbele omlijste staldeur met in elke deur een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gietijzeren roosvenster. Aan weerszijden hiervan de gelijke voorgevels van de twee woningen bestaande uit een omlijste paneel deur met zesruits bovenlicht met links en rechts hiervan een vijftienruits schuifvenster. Op de kap boven de toegangsdeuren naar de dienstwoningen een licht getoogde dakkapel met wangen en zesruits venster (openslaand) en boven het ornamentstuk een iets grotere dakkapel, (twaalfruits schuifvenster) eveneens licht getoogd en bekroond door een koof. In de zijgevels van het koetshuis twee vensters als aan voorzijde. Bij de achtergevel links van de schuur de genoemde rechthoekige aanbouw met aan de achter (zuidoost-)zijde twee zesruits schuifvensters met luiken. Links hiervan in de achtergevel van het koetshuis twee meerruits vensters met luiken. In het gedeelte rechts van de schuur een hoog meerruits venster met luiken. Aan de achterzijde van het koetshuis de genoemde driebeukige SCHUUR. In de topgevel van de achtergevel drie in driehoeksverband geplaatste grote ronde vensters met stervormig roedenpatroon met in het midden een ruit. Rechts een rondboogdeur. De linker rondboogdeur gaat schuil achter een vermoedelijk al in de 18de eeuw hier gebouwde druivenkas (zie onderdeel 8). In de linker gevel van de vijf traveeën lange schuur in de vijfde travee de rechte in de gevel teruggeplaatste hoge rechte dubbele toegangsdeur, waardoor de vijfde travee het karakter van een dwarsdeel heeft. In de linker en rechtergevel enkele meerruits vensters en een enkele deur (links). In 1985 werd het koetshuis gerestaureerd, waarbij het complex inwendig ingrijpend werd gewijzigd. De in de voormalige paardenstal na 1949 gebouwde dienstwoning werd uitbroken ten behoeve van de bouw van de huidige salon. Het achter de twee dubbele deuren aan de voorzijde gesitueerde koetshuis is inwendig in 2000 tot salon verbouwd.

WAARDERING

Het KOETSHUIS ANNEX BOUWHUIS MET VROEGERE KOETSIERSKAMER (MET IN IEDER EEN WONING NA 1950 INGERICHT) EN SCHUUR is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- als gaaf bewaard voorbeeld van een koetshuis met bouwhuis van een Gelderse buitenplaats uit het tweede helft van de 18de eeuw;
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur;
- vanwege de hoge beeldbepalende- en ensemblewaarden in de historische parkaanleg van 't Suideras;
- vanwege de ouderdom;
- vanwege de zeldzaamheidswaarde van het 18de-eeuwse vaasvormige ornamentstuk in Lodewijk-XV stijl als integraal onderdeel van het ontwerp van het koetshuis.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument